

2012/39983 (42091) Notitie extra uren als gevolg van wijzigingen wetgeving

In deze notitie wordt een nadere onderbouwing gegeven van de voorgestelde tariefsverhoging voor enkele specifieke vergunningsoorten. Daarbij zal vooral worden ingegaan op de gevolgen van de in 2010 ingevoerde Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) voor aard en omvang van de te verrichten werkzaamheden. De invoering van de Wabo heeft tot dusverre nog niet geleid tot een tariefsaanpassing.

Deze notitie gaat in het eerste gedeelte in op de gevolgen van de Wabo, dit in relatie tot het werkproces van de vergunningverlening. Het tweede gedeelte heeft betrekking op legespotten waarop wij op dit moment een onderdekking van de leges hebben en schetst een aantal maatregelen om deze onderdekking op te vangen. Tenslotte wordt in de tabel een overzicht gegeven van wat de voorgestelde tariefsaanpassingen betekenen voor de voor individuele vergunningen te betalen leges ('het koopkrachtplaatje').

A) Gevolgen wetswijzigingen

Gevolgen Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

De invoering van de Wabo heeft tot gevolg gehad dat niet langer alleen afzonderlijke vergunningen worden verleend voor onder meer milieu, bouwen en kappen. Wanneer het gaat om hetzelfde project kan de aanvrager ervoor kiezen alle benodigde vergunningen in één keer aan te vragen als omgevingsvergunning. Soms moet dit zelfs. De Wabo heeft tot doel het aanvragen eenvoudiger te maken. Om dit te bereiken wordt meer van de gemeente verwacht.

Met name deze bundeling van vergunningen in één omgevingsvergunning levert extra werk op. Zo moet meer tijd worden gestoken in het zogenaamde vooroverleg (ook wel de schetsplanprocedure). De reden waarom dit meer tijd kost is dat er nu bij dergelijke overleggen vaker een juridisch medewerker aanschuift vanwege het complexere karakter van de omgevingsvergunningverlening (de complexiteit wordt vooral veroorzaakt door de koppeling van de Flora en faunawet en de Natuurbeschermingswet aan de Wabo). Ook zijn bij vooroverleg over een meervoudige aanvraag nu bijvoorbeeld zowel een medewerker voor het bouwen als een medewerker voor milieu aanwezig zodat een integrale intake plaatsvindt.

Ook wordt er nu een zogenaamde voortoets verricht, bedoeld om het integrale karakter van de omgevingsvergunning te bewaken. Hierbij wordt onder meer gekeken naar aspecten die voorheen door een ander bevoegd gezag werden uitgevoerd maar waarvoor de gemeente nu volledig of mede verantwoordelijkheid draagt op grond van de Wabo. Het bewaken van de integraliteit is van belang voor de rechtmatigheid van vergunningen. Vervolgens verplicht de Wabo ons om na de ontvangstbevestiging, binnen vijf dagen na ontvangst van de aanvraag, een extra tussentijdse brief te sturen bij iedere vergunningaanvraag: het bericht van ontvangst. Hierin wordt de aanvrager geïnformeerd over welke procedure van toepassing is, wie bevoegd gezag is en met welke termijnen aanvrager rekening moet houden.

Verder moest de opzet van de vergunning worden aangepast. Deze is na de inwerkingtreding van de Wabo opgebouwd uit een vergunningbrief met daaraan gekoppelde deelvergunningen. Dit brengt extra werk met zich mee, enerzijds omdat voor ieder onderdeel nog steeds een eigen (deel)vergunning wordt gemaakt (net als voor de invoering van de Wabo), en er aanvullend een begeleidende brief per project/aanvraag moet worden gemaakt en anderzijds vanwege de onderlinge afstemming van de voorschriften in de deelvergunningen. Voorheen kon het onbedoeld voorkomen dat een vergunning voor het ene onderdeel voorschriften bevatte die zich slecht verhielden tot voorschriften uit een ander onderdeel. Dit mag onder de Wabo niet meer plaatsvinden. Als gevolg hiervan vindt tussentijds meer overleg plaats en wordt hier nadrukkelijk op gelet in de juridische toets voorafgaand aan de verzending van de vergunning. De invoering van de

Wabo heeft daarnaast extra administratieve handelingen tot gevolg, vooral ten behoeve van de voortgangsbewaking en managementrapportages.

De juridische toets aan het eind van het vergunningetraject vraagt, ook naast de afstemming van de voorschriften, extra tijdsbesteding, omdat deze nu betrekking heeft op alle deelvergunningen. Dit houdt in dat ook bijvoorbeeld vergunningen voor kappen, voor het afwijken van een bestemmingsplan en voor aanleg juridisch worden getoetst. Zeker in de eerste periode na de invoering van de Wabo leverde dit een extra ureninzet op, omdat de betreffende vergunningen niet eerder juridisch werden getoetst.

Verder zijn er nieuwe (deel)vergunningen en 'aanhakers' die tegenwoordig door de gemeente worden verleend. Een voorbeeld van een voor ons nieuwe vergunning is de omgevingsvergunning voor het maken van een uitweg (inrit) op een provinciale weg. Deze vergunningen lagen eerder bij de provincie maar met de invoering van de Wabo is de gemeente bevoegd gezag geworden. Een voorbeeld van een aanhaker is de ontheffing op grond van de Flora en faunawet. Deze is niet altijd van toepassing, maar wij moeten wel altijd onderzoeken of dat het geval is.

De aanhakers op grond van de natuurwetgeving kosten veel tijd. Dit heeft er mee te maken dat het gaat om complexe regelgeving. Bovendien is de hulp vanuit de Dienst Regelingen (van het ministerie dat de ontheffingen verleent als ze niet aanhaken) zeer beperkt. Ook moet het onderzoeksrapport, op basis waarvan wordt bepaald of sprake is van aanhaken, worden getoetst.

Het voorgaande heeft tot gevolg dat over de volle breedte van de omgevingsvergunning meer wetgeving en jurisprudentie moet worden bijgehouden.

Bouwbesluit 2012/Wet samenhangende besluiten

Met ingang van 1 april 2012 is er een nieuw Bouwbesluit. Dit heeft gevolgen voor de vergunningverlening. Voor de vergunningverlening voor bouwen brengt de invoering van het nieuwe Bouwbesluit geen ingrijpende wijziging met zich mee in de uren voor de toetsing. Dit ligt anders voor het slopen.

Met de invoering van de Wabo is de afhandeling van de vergunning voor slopen arbeidsintensiever geworden, omdat ook hier de ontheffing op grond van de Flora en faunawet aanhaakte. Per 1 april jl. is sprake van een meldingenstelsel voor slopen. Aan de ene kant is er sprake van vereenvoudiging, doordat de omgevingsvergunning voor slopen is vervangen door een sloopmelding, aan de andere kant moet nog steeds de volledige toets worden uitgevoerd en een brief met voorschriften worden gemaakt maar mogen geen leges meer worden geheven. Omdat de sloopmelding niet onder de Wabo valt, hoeft de flora en fauna niet meer door ons te worden getoetst als mogelijke aanhaker. De gemeente moet echter nog steeds kijken of een ontheffing nodig is op grond van de Flora en faunawet, nu omdat de Wet samenhangende besluiten ons daartoe verplicht. Dit houdt in dat wij de melder moeten wijzen op de noodzaak van een ontheffing en zo nodig een signaal af moeten geven aan het bevoegde gezag als er gesloopt dreigt te worden zonder de benodigde ontheffing.

De Wabo heeft dus extra ureninzet opgeleverd. Het omzetten van een vergunningen- naar een meldingenstelsel levert geen afname van het aantal benodigde uren op. De toets is hetzelfde als voorheen, er moet nog steeds een bevestiging naar de melder. Op grond van de wetgeving mogen wij echter geen leges heffen voor het behandelen van een sloopmelding.

B) Leges kostendekkend maken

De extra uren die worden besteed aan de vergunningverlening sinds de invoering van de Wabo zijn niet eerder verwerkt in de leges. Reden hiervoor was dat wij eerst hebben gekeken op welke manier wij het proces konden aanpassen zodat minder uren nodig waren. Nu inmiddels is gebleken dat een deel van de extra uren structureel is, is er reden om de leges hieraan aan te passen. Wij zijn van

mening dat een verhoging op de volgende onderdelen nodig en redelijk is. Dit laat onverlet dat wij blijven kijken waar de processen kunnen worden aangepast om een kostenbesparing te realiseren.

Bouwleges

De bouwleges maken een relevant deel uit van de totale legesopbrengsten. De extra uren die in de vergunningverlening worden gemaakt hebben hier dan ook de grootste impact. Om de bouwleges kostendekkend te houden, nu er meer werkzaamheden moeten worden uitgevoerd, is een verhoging van de leges voor bouwen met 0,4% nodig. Ook het minimumbedrag moet dan met dit percentage worden verhoogd. In deze verhoging is de indexering meegenomen.

Leges planologische afwijkingen (omgevingsvergunning voor afwijking van het bestemmingsplan)

De Wabo kent verschillende mogelijkheden om bij omgevingsvergunning af te wijken van het bestemmingsplan. De meest voorkomende afwijkingen zijn de binnenplanse afwijkingen, de kruimelgevallen, ook wel kleine buitenplanse afwijking genoemd, (afwijking is niet opgenomen in het bestemmingsplan maar kan worden afgedaan met een reguliere procedure) en de buitenplanse afwijkingen waarvoor de uitgebreide procedure geldt en die wordt voorgelegd aan de gemeenteraad. Op dit moment zijn de leges van de kruimelgevallen gelijk aan die van de binnenplanse afwijkingen. Bij de kruimelgevallen is het kader niet in het bestemmingsplan geregeld, dus moet er een extra beleidsafweging plaatsvinden. Dit kost meer tijd.

Leges voor kappen (omgevingsvergunning voor het vellen van een houtopstand)

De leges voor kappen zijn in 2012 € 25,50 per aanvraag voor een omgevingsvergunning. Aanvragen voor kappen worden altijd op locatie beoordeeld. Dit is nodig om de te kappen boom te bekijken, maar ook om goed op te letten of een ontheffing op grond van de Flora en faunawet nodig is. Uitgaande van de gemiddelde tijd die de inspectie ter plaatse en de afhandeling van de aanvraag kosten, zou een vergunning voor kappen vele malen duurder moeten zijn dan de € 25,50 die nu in rekening wordt gebracht. Een kostendekkende vergunning voor kappen zou echter met zich meebrengen dat de drempel om deze aan te vragen te hoog wordt. Wij hebben daarom gekeken wat het aanvragen van een vergunning voor kappen in omliggende gemeenten kost. We stellen voor aansluiting te zoeken bij de gemeente Assen die € 60,00 in rekening brengt per ingediende aanvraag.

Leges voor aanleg (omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk)

De leges voor het aanvragen van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk bedragen in 2012 € 25,50 per aanvraag. Dit is verre van kostendekkend. Wij hebben daarom gekeken hoe andere gemeenten dit oplossen. In omliggende gemeenten is gekozen voor percentage van de aanlegkosten met een minimumbedrag. Dit percentage komt in het algemeen overeen met het percentage voor de bouwleges. Wij stellen voor op dezelfde manier leges te gaan berekenen.

Leges voor de wijzigingsvergunning

In onze legesverordening kennen wij een afzonderlijk tarief voor de situatie waarin iemand een omgevingsvergunning heeft maar besluit het project gewijzigd uit te voeren. Voorwaarde is dat het een geringe aanpassing betreft. Op dit moment bedragen de leges voor een dergelijke vergunning € 125,00. Op basis van kostendekkendheid is een verdubbeling van dit bedrag realistisch. Hierbij is belangrijk mee te wegen dat veel gemeenten een dergelijke wijzigingsvergunning niet kennen waardoor opnieuw een legesbedrag wordt vastgesteld op basis van de bouwkosten als het project wordt gewijzigd. Het aanvragen van een wijzigingsvergunning blijft daarmee een voordelige optie. Uiteraard wordt er bij een aanvraag om wijzigingsvergunning wel op gelet dat de leges voor de wijzigingsvergunning niet hoger uitpakken dan wanneer iemand een 'gewone' omgevingsvergunning aanvraagt.

C) Wat betekent dit in de praktijk voor de hoogte van de leges? Koopkrachtplaatje

Enkele voorbeelden

Activiteit	Huidige leges in €	Leges na aanpassing in €	Noordenveld 2012	Assen 2012	Midden Drenthe 2012
Kap boom	25,50	60,00	25,50	60,00	74,00
Aanleg bij kap boom	25,50	100,00	122,50	100,00	347,00
Aanleg kosten € 4.000	25,50	126,00	160,00	220,00	347,00
Vooroverleg	-	-	50% van leges aanvraag*	-	84,00*
conceptaanvraag	-	-	-	-	251,00*
Bouw dakkapel € 4.500	125,50	126,00	180,00	235,00	139,00
Bouw schuur € 20.000	460,00	540,00	800,00	700,00	352,00
Bouw woning € 150.000	3.450,00	4.050,00	3.375,00	4.600,00	2.640,00
Bouw woning € 250.000	5.750,00	6.750,00	5.625,00	7.600,00	4.400,00
Bouw bedrijfsgebouw € 500.000	11.500,00	13.500,00	11.250,00	14.100,00	8.800,00
Binnenplanse afwijking	135,00	135,00	214,25	423,00	182,00
Afwijking kruimelgeval	135,00	200,00	214,25 of indien hoger 3,5% bouwsom	423,00	303,00

* verrekening bij overeenkomstige aanvraag omgevingsvergunning